

Нови Сад), *Енциклопедије Југославије 2.* издање (Југославенски лексикографски завод, Загреб), *Енциклопедије Црне Горе* (Црногорска академија наука и умјетности, Подгорица), *Енциклопедије Њеџиш* (Подгорица), сарадник је на пројекту *Црногорска библиографија* (Централна народна библиотека Црне Горе „Бурђе Црнојевић”, Цетиње). Заступљен је у десетак антологија (књижевних критика, песама, афоризама, епиграма). Стални је члан сарадник Матице српске, члан Удружења књижевника Србије, члан Хегеловог друштва. Поред *Лексикона црногорске културе* објавио је још десет књига, а књигом *Шша је у иишану* (1982) утемељио је *иишане*

као књижевни жанр (Миодраг Мркић). *Лексикону црногорске културе* претходи књига *Прилози за лексикон црногорске културе* (Централна народна библиотека Црне Горе „Бурђе Црнојевић”, Цетиње, 1987).

Лексикон црногорске културе рађен је по савременим лексикографским стандардима, и по основу два кључна критеријума: националном и територијалном. Овако широко постављеном концепцијом, овај лексикон је обухватио и велики број личности које су везане за српску културу, па ће својим обиљем података, посебно библиографских, бити драгоцен као извор и за наше истраживаче.

Мр Милица Црнојевић
Народна библиотека Србије
milica.crnjevic@nb.rs

Социолингвистичка библиографија

Bugarski, Ranko. *Selektivna sociolingvistička bibliografija: SFRJ, SRJ – SCG, Srbija: 1967 – 2007*. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2009.

У издању Народне библиотеке Србије објављена је стручна библиографија из области социолингвистике, чији је аутор један од наших значајних лингвиста.

Ова *Библиографија* је настајала постепено – њен први и највећи део објављен је у *Зборнику Матице српске за филологију и лингвистику XL1/2* (1998), који је допуњен и штампан у ауторској књизи *Лица језика* (објављена 2001, 551 наслов, обухвата период 1967–1999); наставак и допуне су објављене у ауторским књигама *Нова лица језика* (објављена 2002, за 2000. и 2001) и *Језик и култура* (2005, за период 2002–2004).

Најобимнији део *Библиографије* чине радови југословенских аутора штампаних у земљи, само делимично су укључени радови југословенских аутора објављени у иностранству, као и радови страних аутора објављени у југословенским публикацијама. Прилози иностраних аутора о југословенским социолингвистичким темама штампани у иностранству нису обухваћени.

Зачетак ове *Библиографије* су годишњи спискови које је професор Бугарски припремао за *Библиографију европске социолингвистике*, штампану у додатку годишњака *Sociolinguistica : Internationales Jahrbuch für Europäische Soziolinguistik* од 1985. до данас. Период 1967–1984. чини додати, први део *Библиографије*, а почетна година одређена је првом савременом социолингвистичком публикацијом – *Jezici u kontaktu i lingvističko prosuđivanje* (тематски број *Suvremene lingvistike*), јер би иначе *Библиографија*, по речима самог аутора, могла да почне Вуковим *Рјечником* из 1818. године. Први део *Библиографије* обухвата, осим неколико најважнијих превода, само радове југословенских аутора објављене у земљи.

Разлози за селекцију, као и принципи по којима је вршена, наведени су у предговору. Садржински критеријум ове *Библиографије* аутор је решио компромисом – осим радова несумњиво социолингвистичке садржине, укључени су и радови који поседују такве компоненте. Границе које је тешко повући код свих стручних библиографија аутор је, на срећу корисника, решавао пре проширивањем критеријума, него искључивањем

њем одређених публикација. Политички интониране полемике, заправо обрачуни са неистомисљеницима, о варијантама, изговорима и писмима стандардног српскохрватског, односно српског језика, нису укључене у *Библиографију*.

Известан број јединица је секундаран, преузет највише из *Јужнословенској филологије*, међутим, те јединице нису означене у *Библиографији*. Литература коришћена за израду ове *Библиографије* није наведена.

Нова издања књига навођена су само ако су прерађена или допуњена. *Библиографија* није аотирана, али су код непрозирних наслова јединица у косим заградама назначене теме. Распоред је хронолошки, по годинама, а у оквиру године абecedно, по ауторима. Зборници су наведени под именима уредника.

Библиографија илуструје настанак и развој југословенске социолингвистике и представља драгоцен извор података. Осим именског регистра, дат је и предметни, који указује на области у оквиру социолингвистике које су привлачиле највећу пажњу стручњака – двојезичност и вишејезичност, језичка политика (највише у СФРЈ), језички контакти и утицаји, језичка стандардизација, дијалекти и жаргон, однос језика, идеологије и политике, језик рата и говор мржње, као и питања електронске технологије и рачунарске терминологије.

Регистар наслова периодичних публикација, који је израдила мр Здравка Радуловић, даје податке о серијским публикацијама које су штампале радове из области социолингвистике и њиховом обиму.

Захваљујући професору Ранку Бугарском, не само лингвисти, већ и остали научни и културни радници добили су библиографију која ће послужити као подстицај за нова истраживања.

Ова *Библиографија* потврђује речи студената професора Бугарског о лекцији која се од њега добија наведене у предговору њему посвећеног зборника *Jezik, društvo, saznanje* да „... има смисла само оно што се ради аутентично, из љубави, с бескрајном оданошћу, и у исто време савршено поштено...”.